

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНІЧНОГО ФЛОТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

_____ А.В. ОПАРІН

«___» _____ 20 ___ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<u>початковий рівень вищої освіти</u>
Галузь знань	<u>27 Транспорт</u>
Спеціальність	<u>271 Річковий та морський транспорт</u>
Спеціалізація	<u>Судноводіння на морських шляхах</u>
Відділення	<u>«Судноводіння»</u>
Циклова комісія	<u>«Гуманітарних та соціально-економічних дисциплін»</u>

2019 р.

Робоча програма навчальної дисциплін

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

(назва навчальної дисципліни)

розроблена відповідно до освітньої програми

«НАВІГАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ МОРСЬКИМИ СУДНАМИ»

(назва освітньої програми)

Розробник викладач Корінна Н.В. _____

(П.І.Б. посада)

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії :«Гуманітарних та соціально-економічних дисциплін»

(назва комісії)

Протокол від _____ 20 ____ р. № _____

Голова циклової комісії Філімонова Г.В. _____

/ П. І. Б./

/підпис/

1 Загальний опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Основи економічної теорії” — комплексне вивчення економічних відносин як форми суспільного виробництва, пізнання основ економічного життя суспільства у взаємозв’язку з потребами та інтересами людей, вивчення проблем ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів для задоволення людських потреб, що невинно зростають.

Мова навчання: Українська та робочі мови Міжнародної морської організації

Статус дисципліни: обов’язкова

Навчальна дисципліна забезпечує реалізацію вимог ІМО курсу (International Convention on Standards of training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW), 1978 (2011) ISBN 978-92-801-15284 щодо мінімальних стандартів компетентності фахівців плавальних спеціальностей. У результаті вивчення предмету у курсантів повинні бути сформовані знання в вміння, відповідні змісту програми.

Загальні компетентності згідно освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста

ЗК16 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання

РН35 Знання про суспільство, сутності та витоків історії та культури, правових, суспільно-економічних, політичних й культурних процесів минулого та сучасності, основних історичних етапів розвитку філософії, уміння використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Кількість кредитів ЄКТС –2

Форма підсумкового контролю - залік

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» передбачає здобуття курсантом наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

Курсанти повинні знати:

економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарчі механізми, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених ресурсів; механізм формування, функціонування та регулювання грошового обігу, банківської системи, товарного виробництва, кругообороту капіталу; сутність та форми заробітної плати, зайнятості, безробіття, ціни, інфляції та методи їх регулювання; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Курсанти повинні вміти:

прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди; визначити ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції; на основі аналізу потреб та сімейного бюджету господарств, використовуючи моделі поведінки споживача, здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень; на основі аналізу наявних споживчих благ, використовуючи кваліфікаційні ознаки, класифікувати та визначати потреби суспільства; на основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, використовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою співставлення та порівняння визначити альтернативні варіанти використання економічних ресурсів; за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою співставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці; на основі співвідношення механізмів державного та ринкового регулювання, державної та приватної власності, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначити типи економічних систем; на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги, здійснювати прогноз можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів; на основі аналізу показників світових ринків зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи моделі абсолютних відносин та конкурентних переваг, визначити систему можливих конкурентних переваг і пріоритетів розвитку національної економіки України.

3 Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Кіл ькі	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Розділ 1 Економічна теорія, як наука.												
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.	4	2				2						
Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства.	3	1				2						
Тема 3. Економічна система суспільства.	3	1				2						
Тема 4. Економічні відносини власності	6	2	2			2						
Разом за розділом 1	16	6	2			8						
Розділ 2. Товарне виробництво і ринок												
Тема 5. Форми організації суспільного виробництва.	3	1				2						
Тема 6. Гроші. Товарно-грошові відносини	3	1				2						
Тема 7. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	4	1				3						
Тема 8. Структура та інфраструктура ринку	6	1	2			3						
Разом за розділом 2	16	4	2			10						
Розділ 3. Підприємство в ринковій економіці												
Тема 9. Підприємство і підприємництво. Маркетинг . Менеджмент	4	2				2						
Тема 10. Капітал. Витрати	6	2	2			2						

виробництва і прибуток												
Разом за розділом 3	10	4	2			4						
Розділ 4. Суспільне відтворення												
Тема 11. Форми суспільного продукту в процесі відтворення.	4	1				3						
Тема 12. Економічне зростання і його чинники. Тема 13. Державне регулювання національної економіки	6	1	2			3						
Разом за розділом 4	10	2	2			6						
Розділ 5. Світове господарство і місце в ньому України												
Тема 14. Світове господарство.Форми міжнародних економічних відносин	4	1				3						
Тема 15. Економічні аспекти глобальних проблем	4	1				3						
Разом за розділом 5	8	2				6						
Усього годин	60	18	8			34						

4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна форма навчання
1	Типи ,форми і види власності.	2
2	Товар і його властивості. Закон вартості. Грошовий обіг і його закони.	2
3.	Витрати виробництва. Амортизація.	2
4.	Відтворення та основи державного регулювання економічними процесами.	2
	Разом	8

5 Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з навчальної дисципліни може включати:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни.
- підготовка до семінарських занять;

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи економічної теорії. Економічні потреби суспільства.	4
2	Форми організації суспільного виробництва.	2
3	Гроші. Товарно-грошові відносини.	2
4	Ринок ,як економічна форма організації суспільного виробництва.	3
5	Структура та інфраструктура ринку.	3
6	Підприємство. Маркетинг. Капітал. Витрати виробництва.	4
7	Форми суспільного продукту в процесі відтворення.	2
8	Економічні цикли. Економічне зростання.	2
9	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.	3
10	Економічні аспекти глобальних проблем.	3
	Всього годин разом	28

6 Індивідуальні завдання

- Теми рефератів
- Комплексна контрольна робота

7 Методи контролю

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді поточного та семестрового контролю.

Поточний контроль включає:

- контроль опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу;
- контроль виконання та оцінювання практичних занять;

Форма семестрового контролю: залік.

Залік зараховується як успішне виконання всіх видів поточного контролю.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою)
1	Складання тестових завдань	Журнал викладача	Програмне забезпечення
2	Усні відповіді	Журнал викладача	

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною та критерії оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання.

Оцінка «А» (відмінно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок;
- без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності;
- глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови;
- показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал;
- виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних проєктів і завдань;
- виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи;
- самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.

Оцінка «В» (добре) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками;
- знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем;
- розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності;
- формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання;
- виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.

Оцінка «С» (добре) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями;
- вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
- розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал;
- формулює висновки з окремих питань;
- виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок;
- вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.

Оцінка «D» (задовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків;
- не виявляє належної активності при обговоренні питань;
- відповідає на окремі питання;
- формулює висновки з окремих питань;
- виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності;

- може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.

Оцінка «E» (задовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання на рівні мінімальних вимог та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих недоліків;

- відповідає на окремі питання, які обговорюються;

- виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків;

- не виявляє належної активності при обговоренні питань;

- неохайно виконує індивідуальні завдання;

- володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «FX» (незадовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог;

- не здатний виконати завдання у повному обсязі;

- поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення;

- допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей;

- неохайно виконує індивідуальні завдання;

- не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань;

- не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.

9. Рекомендована література

Основна

1. Башнянин, Г.І.

Політична економія: підруч. для студ. економ. спец. вузів. Ч. 1 : Загальна економічна теорія. Ч. 2 : Спеціальна економічна теорія / Г.І.Башнянин; Лазур П.Ю., Медведєв В.С.. - К.: , 2000. - 526 с.

2. Гаршина, О.К.

Практикум з політичної економії: Навчальний посібник / О.К. Гаршина, В.А. Панкова. - К.: , 2005. - 687 с.

3. Економічна теорія : навч. посіб. / [А. П. Бурляй, А. М. Андрющенко, Г. І. Серєда та ін.]. - К.: , 2009. - 517, [1] с. 1

4. Економічна теорія : навч. посібник / за ред. В. О. Білика, П. Т.

Саблука. - 4-те вид., перероб. і доп.. - К.: , 2004. - 559, [1] с. 1

5. Економічна теорія : підручник / [В. М. Тарасевич, В.В.

Білоцерківець, С. П. Горобець та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича, М-во освіти і науки України, Нац. металургійна акад . України. - К.: , 2006. - 779, [1] с.

6. Економічна теорія: Політекономія : підруч. / за ред. В.Д.Базилевича.

- 6-е вид., перероб. і доп.. - К.: , 2007. - 719 с. 100

7. Економічна теорія: Політекономія : Підручник / В.Д. Базилевич,

В.М. Попов, К.С. Базилевич; Ред. В.Д. Базилевич. - 5-е вид., стереотипне. - К.: , 2006. - 615 с.

8. Економічна теорія: Політекономія : Підручник / В.Д. Базилевич,

В.М. Попов, К.С. Базилевич; Ред. В.Д. Базилевич. - 5-е вид., стереотипне. - К.: , 2005. - 615 с.

9. Економічна теорія: Політекономія : підручник / за ред. В. Д.

Базилевича. - 7-е вид., стер.. - К.: , 2008. - 719 с. 109

10. Економічна теорія: Політекономія : Підручник / Ред. В.Д.Базилевич.

- К.: , 2001 38

11. Економічний енциклопедичний словник. У двох томах . Т. 2 : О-Я / 319

С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, О.А. Устенко, С.І. Юрій; За ред. С.В.

Мочерного. - Львів: , 2006. - 563 с.

12. Мочерний, С. В.

Економічна теорія: навч. посіб / С. В. Мочерний. - Вид. 3-тє, доп. і перероб. - К.: , 2008. - 639, [1] с.

13. Основи економічної теорії: політекономічний аспект : Підруч. для студ вуз. / Г.Н Климко, В.П Нестеренко, Л.О Каніщенко; Ред. Г.Н Климко. - 5-е вид., випр.. - К.: , 2004. - 615 с.

Допоміжна:

1. Беляєв, О.О.

Політична економія: навч. посіб. / О.О.Беляєв, А.С.Бебело; Мін. освіти і науки України, КНЕУ. - К.: , 2000. - 328 с.

2. Бернгольц, П.

Основи політичної економії. Т.1 : Теорія економічних систем / П. Бернгольц, Ф. Браєр. - К.: , 1997. - 288 с.

3. Бернгольц, П.

Основи політичної економії. Т.2 : Економічна теорія політики / П. Бернгольц, Ф. Браєр. - К.: , 2003. - 298 с.

4. Беляєв, О.О.

Політична економія: навч. посіб. / О.О. Беляєв; А.С. Бебело; М-во освіти і науки України; КНЕУ. - К.: , 2001. - 328 с.

5. Білецька, Л.В.

Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка: навч. посіб. / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савич; М-во освіти і науки України. - К.: , 2005. - 652 с.